

تأثیر منبع کنترل، خوشبینی و خود کارآمدی بر بهزیستی روان‌شناختی افراد

میان‌سال شهرستان رودان

حليمه رئیسی^۱، جواد کاووسیان^۲، زهرا صفی‌زاده^۳

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی (نویسنده مسئول)

۲. دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه

۳. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

پست الکترونیک نویسنده مسئول raeisihalimeh@gmail.com •

شماره تماس 09175232544 •

چکیده:

هدف این پژوهش بررسی تأثیر منبع کنترل، خوشبینی و خود کارآمدی بر بهزیستی روان‌شناختی افراد میان‌سال شهرستان رودان می‌باشد. پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های توصیفی- همبستگی می‌باشد. نمونه پژوهشی در این بررسی شامل 300 نفر میان‌سال را شامل می‌باشد که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب گردیدند که اعضای نمونه پرسشنامه‌های بهزیستی روان‌شناختی ریف (2000)، خود کارآمدی عمومی شرز و همکاران (1968)، جهت‌گیری به زندگی (LOT) شیر و کارور (1985) و منبع کنترل درونی و بیرونی راتر (نوفrstی و همکاران، 1381) را تکمیل نمودند. یافته‌های پژوهش با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمون‌های رگرسیون چند متغیره و تک متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد که منبع کنترل، خوشبینی و خود کارآمدی بر بهزیستی روان‌شناختی افراد میان‌سال شهرستان رودان تأثیر معناداری در جهت مثبت دارد ($p < 0.01$). همچنین یافته‌ها حاکی از آن بود بین منبع کنترل، خوشبینی و خود کارآمدی همبستگی معناداری در جهت مثبت وجود دارد ($p < 0.01$). یافته‌ها حاکی از این است که متغیرهای خوشبینی، منبع کنترل و خود کارآمدی علاوه بر دارا بودن ارتباط با یکدیگر، بهزیستی روان‌شناختی را نیز که از جمله مهم‌ترین سازه‌های مثبت روان‌شناختی است، تحت تأثیر قرار می‌دهند.

کلید واژگان: خوشبینی، منبع کنترل، خود کارآمدی، بهزیستی روان‌شناختی، میان‌سالان.

مقدمه

میان‌سالی^۴ به منزله مرحله‌ای از تحول روان‌شناختی در گستره زندگی یا دوره‌ای انتقالی تعریف شده است که تغییرهای زیست شناختی، روان‌شناختی و اجتماعی را در برمی‌گیرد. این دوره سنی که با عنوان انتقالی میان‌سالی از آن نام می‌برند یک رویداد طبیعی و برنهنگار از فرایند تحول در گستره زندگی است و عموماً در اواخر دهه 30 تا آغاز دهه 40 روی می‌دهد. میان‌سالی را دوره بازنگری و ارزیابی مجدد گذشته و بازنگری آینده، [1].

با جنبش روان‌شناختی مثبت نگر^۵ تعریف سلامتی یا بهزیستی روان‌شناختی تغییر کرده است و سلامتی فقط عدم بیماری نیست بلکه داشتن مؤلفه‌های مثبت روان‌شناختی از اهمیت بالایی برخوردار است از مؤلفه‌های مثبت روان‌شناختی می‌توان به خود کارآمدی، منبع کنترل و خوشبینی اشاره کرد [2]. که در این تحقیق به

⁴ Middle age

⁵ Positive psychology